

Ett infekterat gräl blev en oväntad nystart. Shakespeare på gräsgården i Vadstena har skaffat sig en egen fabrik där man nu producerat en första tolkning av "Macbeth". Ett lyckokast, menar SvD:s Lars Ring som sett en intelligent iscensättning.

Lars Ring

Publicerad 2019-06-30

Shakespearefabriken lovar gott inför framtiden

Macbeth

Genre	Teater
Regi	Per-Johan Persson
Medverkande	Martin Waerme, Inga Onn, Pontus Plænge, Pierre Tafvelin, Wayra Monasterio, Måns Clausen, Hannah Alem Davidsson, Frida Stavnes m fl
Var	Shakespearefabriken, Vadstena
Text	William Shakespeare
Övers:	Göran O Eriksson Kostym: Anna Sigurdsdotter Ljus: Niclas Jurander

Shakespeare på Gräsgården är en institution. Under mer än 20 år har

man spelat utomhus på en liten gräsplätt mellan Bjälbopalatset och gamla Vadstena klosterkyrka – på många sätt en unik och magisk plats med fin akustik. Efter årtal av konflikter med församling och stiftelser har Shpg nu givit upp. Från den kyrkliga sidan har man tyckt att teaterverksamheten stört – åsikter som haft en underton av förakt mot scenkonsten.

Uppenbarligen har dessa krafter inte en aning om vad teater kan betyda, och möjligen heller inte vad sann själslighet innebär.

Shakespeareentusiasterna har dock vänt det problematiska läget till något som kan bli ett riktigt lyft för verksamheten. Man har flyttat till en nedlagd foderfabrik några kilometer söder om Vadstena, mitt på slätten med utsikt mot staden och Västergötland på andra sidan Vättern. En sådan typ av lokal som svensk teater kom att söka sig till på 1980-talet, bort från trånga institutioner till det rustika, med spår av handfast slit. Himlen välver sig enorm över fälten, grannen är ett kräftkokeri - som passar på att sälja sina produkter till den som är sugen på något salt till pausen. Naturen har följt med in också till fabriken, några hungriga svalungar skär genom andra akten med sina ivriga pip.

"Macbeth" är invigningsproduktion för den nya platsen, som liknar en äkta Shakespearescen med sina två våningar, och en miljö som inte behöver avancerad scenografi. Per-Johan Persson har gjort en intelligent tolkning, där häxorna som förkunnar rollerna framtida öden också styr och ställer

bakom kulisserna. Häxorna, iförda kostym, bär attachéväskor och symboliserar krafter som tjänar pengar på krig, som stål- och vapenindustrin, medan andra blir kanonföda och efterlämnar änkor och barn. Häxorna spela mängder av småroller och leder spelet.

Shakespearefabriken innebär att man kan ta ut svängarna, med musik och krigslarm. Macbeth spelas av Martin Waerne med auktoritet, men också viss humor. Den scen där han och maken ska fira att han blivit kung har en fin komediton till att börja med.

Inga Onn gör den barnlösa Lady Macbeth som använder rullstol, möjligen får att utöva makt, men som när hon blir galen kan hon irra runt och slå sönder dockor. Pontus Plænges Macduff är förstås resligt tydlig, liksom Pierre Tafvelin som bland annat gör den clowniska portvaktsrollen med glans och utmärkt timing.

Problemet med iscensättningen är akustiken. Den gamla fabriken är stor, några av skådespelarna vet inte riktigt hur att rikta rösten och få den att bära genom hela det stora rummet. Dessutom talar några av dem för fort, replikerna kan behöva tid för att verka.

Shakespearefabriken är ändå en scen med stor potential, användbar året om, också när det regnar. Här bör man kunna ta emot gästspel från Riks- och Östgötateatern och skänka den anrika kulturstaden Vadstena än mer att glädjas åt. Det är bara att hoppas att kommun och stat kommer att bistå verksamheten.